

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ПОДМЛАДИТЕЛНА ВОДА

chitanka.info

Един цар имал трима синове. Когато станал на шестдесет години, повикал ги, па им казал:

— Аз остарях. Вие ще се карате много, след като умра, как да си разделите царството. Затова съм решил да го оставя на едного от вас. В някаква далечна земя имало вода за подмладяване. Който от вас ми донесе от нея, ще царува вместо мене, а пък аз ще си живея отделно.

Тръгнал най-старият син, забавил се цяла година и се не върнал. Отишъл вторият — и той се забавил година време, без да чуят вест за него. Най-сетне тръгнал най-малкият. Ходил, разпитвал, никой не можел да му каже къде има подмладителна вода. Една вечер замръкнал в непозната гора. Съзрял надалек, че гори огън. Запътил се нататък, стигнал до някаква теснина. Там един старец си бил запалил огън и си кърпел цървулите. Канапът се бил свършил и той не можел да вдене нов в иглата.

Царският син вдянал канап и дал иглата на стареца. А тоя го запитал:

— Накъде си тръгнал, сине?

— Отивам, дядо, да търся за баща си подмладителна вода. Знаеш ли къде се намира?

— Знам, сине. Но там, дето извира тя, царува една девойка, която спи през три дена и цяла неделя не може да се събуди. Пазят я два лъва — и ако речеш да влезеш, ще те разкъсат.

— Накъде е това царство?

— Ще тръгнеш натам, отдето изгрява слънцето; три дена ще вървиш, ще видиш една синя река, минеш ли я, ще вървиш още три дена, докато стигнеш до река — червена като кръв; и нея ще минеш; пак ще вървиш три дена и ще срещнеш река — зелена като трева; като минеш и нея, ще влезеш в онова царство. Там е изворът на подмладителната вода.

— Ами как да вляза? Нали ще ме разкъсат лъвовете?

— Опечи два овена — рекъл старецът, — па им ги хвърли! Додето се бият за овните, додето си ги разделят и изядат, ти ще влезеш, ще си налееш кърчага и ще излезеш.

Тръгнал царският син на изток. Стигнал до синята река. Преплувал я и тръгнал по едно поле. И по него вървял три дена. Видял река — червена като кръв. И нея преплувал и навлязъл в едно усойно място. Видял зелена река. Преплувал и нея и попаднал в гора с чудни

дървета, каквито не бил виждал никъде. Тогава чул силен лъвски рев. Той разбрал, че в тая гора ще да е изворът. Затекъл се в едно село под гората, купил един кърчаг и два овена и се върнал в гората. Изпекъл овните и тръгнал. Видял сред гората висок дворец от мрамор, а пред двореца водоскок. Водата извирала, хвърляла се нагоре и се губела под едни скали подземни. А около двореца обикаляли два лъва — едри, страшни и гладни. За да пазят двореца, царицата им не давала нищо за храна и те разкъсвали всекиго, който се приближи до двореца или се мерне из гората. Те се хвърлили върху момъка, щом го видели, но той им оставил двата овена един върху друг и се затекъл към водоскока, налял си вода и понечил да си върви. Но на тръгване си казал:

„Вода си налях. Лъвовете още се бият за овните. Защо да не вляза в двореца да видя каква е тая девойка?“

И той влязъл. Всичко вътре светело от злато, сребро, свила и скъпоценни камъни. Минавал момъкът от стая в стая: никъде никого нямало. Стигнал най-сетне в един широк чертог. Там спяла на хубаво бяло легло, постлано с пух, една гиздава мома: тя била царицата. Момъкът се приближил до нея, снел ѝ от шията бисерната огърлица, извадил ѝ от ръката златната гривна и елмазения пръстен, турил ѝ на пръста своя пръстен, на който било написано името му, и си тръгнал. Но като излязъл из двореца, видял, че лъвовете още ядат овните. Тогава си спомнил, че не бил назърнал в една малка стая, вдън двореца, затворена с черна врата. Върнал се и влязъл в стаята. Там имало само една маса, на нея — две свещи — и едно запалено огнище. Стаята била тъмна. За да види дали няма още нещо в нея, момъкът запалил едната свещ. Отведнъж се явил един черен човек и го попитал какво иска. Царският син се уплашил и духнал свещта; черният човек веднага се изгубил. Запалил после другата свещ; явила се една черна жена; и тя го попитала какво иска. Той още повече се уплашил и духнал свещта, а жената се изгубила. Пак запалил първата свещ — пак се явил черният мъж и го запитал:

— Кажы какво искаш! Защо си играеш с мене?

— Не си играя — отвърнал момъкът, — ами искам да видя дали си ми верен.

Пак духнал свещта, черният мъж се изгубил, а момъкът взел свещите и си тръгнал. Когато минавал край извора да си вземе кърчага, лъвовете вече си дояждали месото. Той взел кърчага и си отишъл.

На другия ден царицата се събудила: минало цяла неделя, откак била заспала. Тя се почудила, като зърнала на пръста си чужд пръстен с непознато име. Отишла в тъмната стая да запали свещите, за да прати черния слуга и черната слугиня да ѝ намерят изгубеното, но на масата нямало свещи. Тогава почнала да разпитва лъвовете кой е дохождал при нея, докато е спала. Те рекли:

— Ние толкова време те пазим, а ти не си ни дала късче месо. Дойде един момък с кърчаг в ръка, даде ни по цял овен и ние го пуснахме да влезе.

В това време царският син излязъл из това царство и почнал да си мисли къде ли са братята му: живи ли са, или мъртви. Извадил свещите и запалил едната. Явил се едрият чернолик слуга.

— Искам да знам къде са двамата ми братя?

— Добре — казал слугата и се изгубил.

След малко момъкът запалил отново същата свещ. Явил се черноликият слуга.

— Намери ли братята ми?

— Единия намерих — отвърнал слугата.

— Къде е?

— На два дена път оттука лежи затворен в тъмница. Царят на онова царство не дава на чуждоземци да влизат в държавата му.

— Върви да намериш другия ми брат! — заповядал момъкът.

Черният слуга се изгубил. Минало, що минало, царският син запалил пак свещта. Явил се слугата и той го запитал де е вторият брат.

— И той лежи в тъмница в същото царство, но в други град.

На заранта момъкът се запътил към онова царство. На границата хванали и него и го отвели при царя. Той разпитал момъка отде е, къде е бил и какво носи. Момъкът му казал:

— Аз съм царски син. Баща ми ме прати да му търся вода за подмладяване. Намерих и си наточих цял кърчаг.

Царят много се зарадвал, като видял водата.

— Дай и на мене от нея — рекъл той на момъка, — па ще ти дам, каквото поискаш.

Момъкът му сипал от водата, царят пил, подмладил се, па запитал юнака що иска да му даде.

— Нищо друго не ща — отвърнал царският син, — освен да пуснеш братята ми.

Царят ги пуснал. Братята се зарадвали, но сърцата им се стопили от завист, като видели, че брат им носи подмладителна вода. Тръгнали тримата да си вървят в бащинията. Замръкнали по пътя в едно село и спрели да нощуват. През нощта двамата братя се надумали да откраднат водата и да си я разделят, а в кърчага да наляят вода от извора. Така и направили. Брат им не усетил измамата, понесъл си кърчага с водата и се върнал при баща си. Той се много зарадвал, че и тримата братя си идат, па ги попитал намерили ли са подмладителна вода. Всички рекли:

— Намерихме, татко.

— Дайте ми тогава да пия, та да се подмладя! — казал той.

Дал му най-младият кърчага си: бащата пийнал, но се не променил. Пийнал после от водата, що му дал средният син и се подмладил малко. Пийнал и тая, що му донесъл най-големият, и се подмладил още повече. Разгневил се царят на най-малкия си син и му рекъл:

— Защо ме излъга, че си ми донесъл уж подмладителна вода, а то било вода, каквато мога да си наляя и оттук? Не те ли е грях да се подиграваш с баща си? Я се махни от очите ми! Не ща те в царството си!

И той го изпъдил, а царството си разделил на двамата по-големи синове. Прокуденият син тръгнал по чужди държави — да работи, за да се храни. Стигнал в един голям престолен град. Царят на онова царство решил да си прави нов дворец. Той разгласил навсякъде, където знаят майстор, да го пратят при него. Стекли се много майстори. Царят ги събрал в двореца и им казал:

— Слушайте какво искам от вас! Дворец да ми дигнете, хе на оная висока планина, дето е над града. За три дена го искам. Но не ща да се чува чукане, коване или рязане: никакъв шум да няма. Който от вас се наема да съгради двореца, ще му дам толкова злато, колкото могат да понесат той и чираците му. Но ако се наеме и не свърши работата, ще му взема главата.

Никой от майсторите не се наел. Обадил се тогава царският син.

— Аз ще издигна двореца — рекъл той.

Другите майстори се изсмели на момъка: гледат го — млад, никой го не знае за майстор, а се наема да гради дворец за три дена.

Минал ден, минали два.

Минал и третият ден. Момъкът се бил заключил в една стая на двореца и казал на слугите да не пуцат при него никого — дори и самия цар. Вечерта, когато всички заспали, той запалил вълшебната свещ и се явил черният човек.

— Какво искаш, господарю? — запитал слугата.

— Искам дворец, хей там, наврѣх планината. Дворец, какъвто няма никѣде другаде. Голям, висок, цял да блести от злато, мрамор, абанос и порфир. Искам го още тая нощ.

— Добре — казал слугата и се изгубил.

Минало, що минало, царският син запалил втори път свещта. Пак се явил черноликият слуга и го запитал що иска.

— Искам — рекъл момъкът — да се изпълни дворецът с покъщнина — от богата по-богата. Да свети от злато, коприна, сърма и кадифе. Покъщнина, каквата няма никѣде другаде.

— Това — рекъл слугата — е женска работа. Повикай жена ми, та ѝ кажи!

Тогава момъкът угасил тая свещ и запалил другата. Явила се черноликата жена и той повторил онова, което бил казал на слугата.

— Добре — продумала тя и се изгубила.

На сутринта целият град гледал с почуда великолепния дворец наврѣх планината. А още повече се учудил царят, като видял, че дворецът е пълен с изящна и най-богата покъщнина.

— Е — рекъл той на момъка, — как да те наградя сега? Колкото и злато да ти дам, няма да заплатя онова, което си ми издигнал. Но да ти кажа право, не ми се ще да изпускам такъв чуден майстор из ръцете си, защото утре може да отиде в друго царство и да направи втори дворец като тоя. Аз съм бездетен: искаш ли да ми станеш син?

— Искам — рекъл момъкът. — И аз съм царски син, ала баща ми се разгневи, та ме прокуди.

Царят осиновил момъка и двамата заживели като син и баща. В това време оная царица, в чийто двор била подмладителната вода, се научила от една магьосница, че момъкът, който е идвал при нея, е царски син от еди-кое си царство. Тя известила на подмладения цар да ѝ прати веднага сина си, който е идвал при нея, за да го вземе за мъж, инак държавата му ще стане на прах и пепел. Царят се уплашил и рекъл на двамата си синове:

— Кой от вас ще иде при царицата? Нали и двамата сте взели подмладителна вода: не знам кого вика тя да ѝ стане мъж!

— Мене вика — рекъл по-младият.

— Не тебе, а мене — обадил се по-старият.

Тръгнали и двамата. Влязъл по-старият. Лъвовете били вързани с вериги, а пред двореца имало наредена голяма войска. Момата запитала царския син:

— Ти ли си идвал при мене, когато съм спяла?

— Аз.

— Как влезе, та не те изядоха лъвовете?

— Те бяха вързани — казал царският син.

— Ами как си успял да се скриеш, като имаше пред двореца толкова войници?

— Те спяха — отвърнал оня.

— Лъжеш — рекла му царицата.

И като се обърнала към стражите, заповядала им да го убият. Влязъл вторият. Царицата запитала и него как е успял да се промъкне, без да го видят лъвовете.

— Сниших се доземи — рекъл той, — та минах, без да ме забележат.

— Ами войниците как те пуснаха? — запитала тя.

— Дадох на всекиго по жълтица и те ме пуснаха.

— Като влезе при мене, взе ли нещо?

— Нищо не съм взел — рекъл царският син.

— И ти лъжеш — рекла царицата.

И него заповядала да убият. Сетне втори път известила на царя да ѝ прати оня син, който е идвал при нея, иначе ще му направи държавата на прах и пепел. Уплашил се царят, но не знаел къде е прокуденият син. Проводил хора да го дирят. Питали, разпитвали, ходили от царство в царство. Намерили го най-сетне и му казали, че баща му го моли да иде при еди-коя си царица.

— Нямам баща аз в онова царство — рекъл той на пратениците. — Баща ми е тук и аз ще си стоя при него. Да идат братята ми; щом те са му донесли вода да се подмлади, тях нека праща.

Върнали се пратениците при царя и му се оплакали, че момъкът не само не ще да иде, ами го и не признава за баща.

— Прав е — рекъл царят горчиво. — Не трябваше да прокуждам сина си, а да деля царството на двама лъжци; те намериха, каквото са си заслужили, но мене ме плаши заканата на оная царица. Идете го помолете втори път от мое име — дано склони да отиде.

Пратениците отишли пак при момъка и му разказали как се разкайва баща му, че го е прокудил. Казали му още, че двамата му братя са убити по заповед на царицата.

— Баща ти ще умре от скръб, ако не склониш да отидеш — рекли те.

Тогава царският син отишъл при царицата.

— Ти ли си идвал при мене, когато съм спала? — попитала го тя.

— Аз.

— Не се ли уплаши от войската?

— Каква войска? Тогава нямаше войска и в двореца нямаше жив човек.

— Ами как влезе, та не те видяха лъвовете?

— Видяха ме и се хвърлиха върху мене, но аз им дадох два овена и влязох в двореца.

— Като влезе, взе ли нещо от мене?

— Взех. Ето го.

И той ѝ дал накитите. Тя прибрала гривната и огърлицата, па рекла:

— Ти взе от мене тия накити. Ами да не си забравил нещо?

— Не съм.

— А тоя пръстен?

— Той е мой. Но аз го турих на пръста ти, за да знаеш, че ще ми бъдеш кога да е жена.

— А друго да си взел от някоя стая в двореца?

— Взех две свещи. Ето ги.

Тогава царицата се уверила, че наистина този юнак е идвал при нея. Оженили се, той я отвел в царството на своя побацим и оттогава управлявал три държави: бащината си, тая на царицата и оная на добрия цар, който го бил осиновил.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.